

ปลาตุ๊กตือนกัย

ดร.นัทฐ์ ลีละวัฒน์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ ภาควิชาการนิเทศศาสตร์
กลุ่มวิจัยระบบสารสนเทศการวัดการกัมมันตภาพรังสีและความเสี่ยง ภาควิชาการนิเทศศาสตร์
<http://natt.leelawat.com>

เนื่อง ด้วยผู้เขียนได้รับเครื่องรางป้องกันภัยพิบัติจากหุ่นน้อง เป็นเครื่องรางจากศาลเจ้าที่ประเทศญี่ปุ่น แต่สิ่งที่น่าสนใจคือ ภาพ 'ปลาตุ๊ก' ที่ปรากฏอยู่บนเครื่องราง จึงทำให้ผู้เขียนอยากจะแชร์เรื่องแอปพลิเคชันขึ้นมา เอ๊ะยังงัย? หลายครั้งที่มีคนเข้ามาถามผู้เขียนว่ามีอะไรแนะนำหรือไม่ก่อนจะเดินทางไปประเทศญี่ปุ่น ไม่ว่าจะไปเรียนต่อ ไปทำงาน ไปประชุม หรือไปเที่ยว สิ่งหนึ่งที่ผู้เขียนมักจะแนะนำก็คือ ลองหาโหลดแอปพลิเคชันตัวนี้มาใช้ซะ มันจะได้คอยเตือนเราได้นะ และคอยให้ข้อมูลแผ่นดินไหวเราด้วย แอปที่ว่าคือแอปอะไรเอ่ย อ้อแอป 'ปลาตุ๊ก' ึง ทำไมถึงเป็นปลาตุ๊ก นะ จริง ๆ แล้วไม่ใช่แอปปลาตุ๊กนะครับ แต่เป็นแอปพลิเคชันเตือนภัยแผ่นดินไหว ที่ใช้ภาพไอคอนเป็นรูปปลาตุ๊กต่างหาก ใช่แล้วครับ...ผู้เขียนหมายถึงแอปพลิเคชันที่ชื่อว่า 'Yurekuru Call'

ทำไมถึงควรใช้แอปพลิเคชัน

สำหรับผู้ที่ใช้ซิมการ์ดของบริษัทโทรศัพท์มือถือญี่ปุ่นในประเทศญี่ปุ่นจะได้รับสัญญาณเตือน และมีการเตือนภัยให้กับผู้ใช้ในกรณีที่มีเหตุการณ์ภัยพิบัติแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ (Da Silva Paternoster, 2016) อ้าวแล้วผู้ใช้ที่ใช้ซิมโรมมิ่งจากประเทศไทยหรือประเทศอื่นๆ ละ หรือแม้แต่ผู้ใช้ Pocket WiFi จะทำอย่างไร ทุกอย่างมีทางออกครับ ก็ใช้แอปพลิเคชันที่มีการแจ้ง Notification การเตือนภัยแผ่นดินไหวไงครับ หนึ่งในแอปพลิเคชันที่ว่าก็คือ 'Yurekuru Call'

Earthquake Early Warning

โดยทั่วไปหลักการเตือนภัยในประเทศญี่ปุ่น ทางสำนักอุตุนิยมวิทยาของประเทศญี่ปุ่นได้ทำการเฝ้าระวังแผ่นดินไหวโดยการใช้นวัตกรรมหลายรูปแบบ ทั้งการใช้เคเบิลตรวจจับการสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหวบนบก เช่น F-net, K-NET, KIK-net, Hi-net เป็นต้น และยังมีการใช้เคเบิลตรวจจับการสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหวใต้พื้นทะเล เช่น DONET ซึ่งได้รับการพัฒนาโดย Japan Agency for Marine-Earth Science and Technology หรือ JAMSTEC ด้วย (ณัฐ ลีละวัฒน์ และอนวัช สรรพศรี, 2561) เรียกได้ว่ามีหลากหลายเทคโนโลยีเลยทีเดียว แต่สำหรับมุมมองของประชาชนทั่วไป สิ่งที่เราควรสนใจคือการทำความรู้จักับ "ระบบเตือนภัยแผ่นดินไหว" ซึ่งเป็นการแจ้งเตือนให้กับประชาชนได้รับทราบ ระบบนี้เรียกว่า "Earthquake Early Warning" (緊急地震速報) หรือ EEW (Japan Meteorological Agency, n.d.) และสำหรับเจ้าแอปพลิเคชัน Yurekuru Call ก็เป็นหนึ่งในแอปพลิเคชันที่รับข้อมูลจากระบบ EEW นั่นเอง

Yurekuru Call

เจ้าแอปพลิเคชัน Yurekuru Call นี้ได้รับการพัฒนาโดยบริษัท RC Solution Co. ประเทศญี่ปุ่น ถ้าถามว่าทำไมต้องเป็นไอคอนรูปปลาตุ๊กด้วย นั้นคงเป็นเพราะว่ามีตำนานโบราณของประเทศญี่ปุ่น ที่เชื่อว่า "ปลาตุ๊กยักษ์" หรือ Onamazu (大鯰) เป็นต้นเหตุของการเกิดแผ่นดินไหวนั่นเอง (Smits, 2006)

สำหรับการใช้งานแอปพลิเคชัน Yureka Call แบบฟรีนั้น ผู้ใช้งานสามารถตั้งค่าพื้นที่ที่อาศัยอยู่ และระดับการสั่นสะเทือนที่ต้องการให้แอปพลิเคชันส่งสัญญาณเตือนได้ ข้อดีอีกข้อหนึ่งก็คือ แอปพลิเคชันนี้มีเมนูเป็นภาษาอังกฤษให้เลือกด้วย นอกจากนี้ผู้ใช้อังยังสามารถเพิ่มคุณสมบัติโดยมีค่าใช้จ่ายสำหรับแผนการตั้งค่าแบบหลายเมือง และฟังก์ชันอื่นๆ ได้อีกเช่นกัน

ท่านผู้อ่านที่สนใจสามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน Yureka Call ได้ทาง Apple App Store และ Google Play Store (RC Solution Co., 2019a; 2019b)

บทสรุป

การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาตินั้น เป็นสิ่งที่สำคัญ บางคนอาจจะมองว่าการทราบข้อมูลเช่นนี้สำคัญอย่างไร โดยเฉพาะหากการแจ้งเตือนเป็นการแจ้งเตือนที่ไม่ทันเวลา หรือแจ้งเตือนช้ากว่าแผ่นดินไหวแต่อย่างน้อยเราก็สามารถตรวจสอบข้อมูลจากศูนย์กลางแผ่นดินไหวเพื่อเตรียมการในลำดับถัดไป และใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในขั้นต่อไปได้ใช่ไหมละครับ

คำชี้แจง

บทความนี้เป็นกรรวบรวมข้อมูลและการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนเท่านั้น ผู้เขียนมิได้มีส่วนได้เสียหรือเป็นส่วนหนึ่งของบริษัทผู้ผลิต ดูแล และเผยแพร่แอปพลิเคชันแต่อย่างใด

อ้างอิง

Da Silva Paternoster, M. (2016, October 16). *Yureka Call: an app to stay aware of earthquakes in Japan*. Retrieved Jun. 2019, from <https://nipponrama.com/yureka-call-app-earthquake-2/>

Japan Meteorological Agency. (n.d.). *What is an Earthquake Early Warning?* (緊急地震速報 (Kinkyu Jishin Sokuho) in Japanese). Retrieved Jun. 2019, from <http://www.jma.go.jp/jma/en/Activities/eew1.html>

Leelawat, N., Suppasri, A., Latcharote, P., & Imamura, F. (2017). The evacuation of Thai citizens during Japan's 2016 Kumamoto earthquakes: An ICT perspective. *Journal of Disaster Research*, 12(sp), 669-677.

RC Solution Co. (2019a). Yureka Call. Retrieved Jun. 2019, from <https://itunes.apple.com/th/app/yureka-call/id398954883?mt=8>

RC Solution Co. (2019b). Yureka Call. Retrieved Jun. 2019, from <https://play.google.com/store/apps/details?id=jp.co.rcsc.yureka.android&hl=en>

Smits, G. (2006). Shaking up Japan Edo society and the 1855 catfish picture prints. *Journal of Social History*, 39 (4), 1045-1078.

ณัฐฐ์ ลีละวัฒน์, และ อนวัช สรรพศรี. (2561, พฤษภาคม). เทคโนโลยีเกี่ยวกับระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยคลื่นสึนามิในประเทศญี่ปุ่น. *Reverse Brain Drain e-Newsletter: Vol. 8, Iss. 2* (น. 10-14), ปทุมธานี: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

